

SZERKESZTŐI IRODA

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona.
Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 hóra 1 frt. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adának vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy centimetryni tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántartási díjak:

garand sora után 20 kr. fizetendő.

„Meg kell lenni.”

Bécsben kiadják a parancsot. Ennyi, meg ennyi millió kell hadügyi célokra.

Wekerlének nincs szava hozzá; ennek meg kell lenni.

Mert itt egyenesen parancsról van szó, a mely Bécsből jön és a mely ellen nem lehet még csak észrevételt sem, annál kevésbé kifogást tenni. Nem is próbálta ezt meg huszonöt esztendő óta egy magyar kormány sem, nem volt hozzá bátorsága. És ezzel azt értük el, hogy most már annál nehezebb volna megpróbálni a kormánynak, mert a bécsi urak és a bécsi generálisok el vannak kényeztetve. Megszokták, hogy a mit óhajtanak, teljesedik, a mit kívánnak, az parancs, rendelet, a melyet végrehajtani sietnek.

Egyszer, mikor még csak pénzügyminiszter volt Wekerle, azt hitték némelyek, hogy ez a magyar államférfiú mintha azoknak a bizonyos bécsi köröknek nevelésére adná magát és mintha megvolna törekvései között az is, hogy megtanítja a közös hadsereget lemondani is egyről-másról, a mit fedezni nem képes a verejtékesen dolgozó polgárság.

Ugy tetszett, ez az ambíciója támadt Wekerlének, a pénzügyminiszternek, aki, mint egyik önérzékes elődje, Széll Kálmán, bátor volt némely levélakat tenni a katonák féltelen követeléseiből, sőt egy kis szelid tiltakozást is hallatott és egy kis fenyegetést, hogy ha a közös hadsereg zsákmányát nem lehet megtölteni soha, abból a fönnen emlegetett államháztartási egyensúlyból nem lesz semmi.

Hatott ez a férfias kijelentés, úgy jegyezték föl akkor. A félhivatalos újságok igazi diadal-lármát csaptak ezzel, a független sajtó pedig szintén készséggel ösmert el annyit, hogy ez az önérzékes magatartás, kellőképp kifejlesztve, fontos szolgálatokat tehet még az országnak, föltéve, hogy a második, a tizedik és a századik bécsi utat nem hangolja azt a derék polgárminisztert.

Nagyon, nagyon sokat járt azóta Bécsben Wekerle és minden jel arra mutat, hogy az ottani levegő megártott neki, vagy inkább, hogy erősen aklimatizálja magát és hogy alább szállott az a nagy önérzet és az a szilárd

eltökélés, hogy ő az állam jövedelmeihez fogja alkalmazni a katonai kiadásokat, nem pedig ezekhez az egész állami háztartást, amint történeti huszonöt esztendő óta végzettszerű következetességgel.

Megint csak úgy történt az idén is, mint az előtt huszonötösztör. — A pénzügyminiszter, a ki most egyuttal miniszterelnök is, fölidézték Bécsbe és elébe terjesztették a közös hadsereg fölemelt szükségleteit — mint az elődeinek.

És a mit ezek tettek, azt tette már ő is, simán, ellentmondás nélkül. Megnyugodott a változhatatlanban, elösmerte, hogy első és mindenekelőtt való a hadsereg és rövid pár órai tanácskozás után meg volt állapítva, meg volt ígérve a szükségletek beigtatása az állami költségvetésbe, melynek még az alapvonásai sincsenek készen, mert hisz most még folyvást az ideai budgetet tárgyalja a képviselőház.

Azzal nem törődik a kormányelnök, hogy milyen eredményekkel fogja összeállíthatni az 1894-ik évi költségvetést, melynek rovására már most fokozott terheket vállal.

Nem törődik azzal sem, vajjon egyáltalán fedezhető lesz-e katonai költség, nem utalják-e majd különös takarékoságra minden téren, tehát a hadügyi költségek megszámlálásánál is a viszonyok, melyekkel az államférfiúnak számolni kell és amelyeket befolyásolhat egy rossz termés is, befolyásolhatnák elemi csapások.

Isten óvjon bennünket, hogy úgy legyen. Hisz elég súlyos elemi csapás nekünk maga az a közönséges költségvetés, amelyet megállapítottak Bécsben már most, jó korán.

Nem is szólna arról, hogy belecsempészték a költségvetésbe a véderőtvény ellenére a létszám szaporítást, kiragadván így a törvényhozás kezéből még azt a jogot is, hogy a nemzet vérrel rendelkezze, ha már a pénzével nem rendelkezik.

Politikai hír.

A képviselőház munkarendje. Elhatározott dolognak tekinthető immár, mint értesülünk, hogy a delegációk csak június hónap első napjaiban ülnek össze. A magyar országgyűlés hátralevő sürgős teendői motiválják az eredeti megállapodástól való eltérést.

azt mondják nekünk, — „Ti csak a földművelői vagytok! A mi jogunk fosztogatni és titeket kirabolni; a ti jogotok szenvedni és meghajolni. Ezt mondja a császár!”

Serebryany herceg kipirult a haragtól. — Hogy a császár ad parancsot a népe bántalmazására! Átkozottak! Ki merészelte azt mondani? De miért nem fogjátok meg a gazembereket!

— Megfogni az Opritchnikket? Eh! Uram, látszik, hogy messze földről jöttél. Mi rajtunk nem lehet segíteni! Egy napon tíz olyan ember jött a Michailoff Stepan házához, az amott levő házhöz ni! Stepan nem volt otthon, tehát az öreg feleségéhez mentek: „Add ezt; add azt!” — mondták neki. Az öreg asszony mélyen meghajította magát és mindent oda adott. Gyere vén boszorkány, adj pénzt! pénzt!” Nem volt mit tenni, tehát a ládához ment, mind kivette a pénzt ami volt és oda adta nekik. „Ez kevés” — mondták azok és egyik köztük rögtön halántékán ütötte az öreg asszonyt és az halva esett le. Stepan hazajött a munkájától, s midőn a meggyilkolt feleségét látta, átkozni kezdte a császár embereit és azok megfogták és a saját házában az ajtaja felébe felakasztották.

Romanovitch Nikita reszketett a dühötől. — Hogyan! — kiáltá. Ezek a rablók, Itten, a császár országútján, Moszkvához közel fosztogatják és gyilkolják a parasztokat! Mit csinálnak a ti előjáróitok? Miért engeditek meg a haramiáknak, hogy a császár embereinek nevezze magukat?

— Igen, ismételte az öreg paraszt; az Opritchnik azt mondják: „Mi a császár emberei vagyunk és ti, ti csak a földművelői vagytok.” De nekik rendes tisztjeik vannak és ők a hatalom jelvényét viselik.

A nyereg-fajúknak egy seprűt és egy kutyafő hordanak. Ők valóban a Császár emberei kell hogy legyenek!

Képviselőháznak annyira megrekedt a budgetvita kátyujában, hogy csak ezután kerített sort egész halmazára az oly törvényhozási teendőknél, melyek a nyári vakáció utánra alig halaszthatók. Két miniszteri tárcának, a honvédelmi s a pénzügynek költségvetését kell még letárgyalnia, aztán jó az appropriációs vita, melyet valamelyes incidens igen könnyen újabb általános költségvetési vitává dagaszthat fel. Erre nem is tekintve s egészen normális körülményeket feltéve, április hónap vége előtt semmiként nem remélhető a budgettörvény megalkotása. A legsürgősebb további teendői lesznek a háznak: az államasutnál czélba vett beruházásokról szóló s a néptanítói fizetéseket szabályozó törvényjavaslatok letárgyalása, a mely javaslatok közül különösen az utóbbinál ismét hosszabb vitára nyílik kilátás. Az érdekelt körök nagyon sürgetik továbbá a tisztaszállás munkálataira s a bogyártás eltiltására vonatkozó törvényjavaslatok napirendre tűzését (a javaslatok át is mentek már a szakbizottságok előzetes tanácskozásain) s a kormány is elő fog időközben terjeszteni legalább egy sürgős természetű javaslatot az új fővárosi hidak tárgyában. Az eddigienél jóval gyorsabb tempóban kell dolgoznia a képviselőháznak, hogy mindezt május hónap végéig elvégezhesse.

Egyveleg.

Katonai kiadások.

Bécs, ápril. 2.

Az 1894. évi közös költségvetésben a tűzérő megsemmisítését tervezik; ezenkívül a közös hadügyminiszter rendkívüli hitelt kér a végből, hogy a csapatokat Gácsországnak jobban elszállásolhassák. Az osztrák landwehrminiszter legközelebb törvényjavaslatot terjeszt az osztrák birodalmi gyűlés elé mely szerint a landwehr szolgálati ideje két évre fog fölemeltetni; ennek az újalakításnak költségeit 18—20 millió forintba becslik s ez összeget nyolc évre fogják felosztani.

A legújabb puskapor.

A Berliner Tageblatt hírt ad az új puska-porral Jüteborgban tett és most már befejezett kísérletekről. Az új puska-por nem ütés vagy lökése, hanem bizonyos anyagok hozzátevése robbantja föl. Ballistikus effektusa kilencszer akkora, mint a jelenlegi, kézi fegyvereknél nem alkalmazható, de a még használatban levő tűzérősi ágyúk részére teljesen alkalmas. A kísérletek, hír szerint, a puska-por anyagának ideális tökéletességéről tettek bizonyosságot. Az új puska-por fölfedezője Weisz Erich, egy dinamitgyár technikai vezetője.

Színházi botrány.

Utrechtben nagy színházi botrány történt; egy német passiojáték előadás alkalmán

— Bolond! — kiáltá a herceg — ne merészd el ezeket az embereket olyan névvel tisztelni meg!

— De mit kellene tennem? — gondolta a herceg — mert ezek az Opritchnik egyenruhát viselnek! Miféle mese ez? — Miféle emberek lehetnek ezek? Rögtön tudnom kell a dolgot a császárral! Lehet, rém bizza, hogy őket leverjem. — Ha igen, nem fogom őket kimélni! Istenemre mondom, nem fogom őket kimélni!

Ez idő alatt a parasztok elkezdtek a mulatságukat. Egy fiatal legény a völgegy szeperepét játszotta és egy leány a menyasszonyt.

A férfi mélyen meghajította magát a menyasszony szílei előtt; a kiket szintén egy fiatal ember pár személyesített.

— Óh! tisztelt apósom — énekelte a völgegy — huzz te nekem sört!

— Óh! tisztelt anyósom, süss nekem kalácsot!

— Óh, édes sógorom — fogd ki a lovaimat!

E szavakra a többi parasztok elkezdtek a völgegy és menyasszony körül körben táncolni. Az előbbi ivott egy korty sört, evett egy kis kalácsot, felült és leszállott egy lóról és aztán a képzelt rokonokhoz fordult, azt mondá:

— Apósom, menj az ördögbe!

— Anyósom, menj az ördögbe!

— Sógorom, menj az ördögbe!

A többi parasztok röhögve nevettek.

Hirtelen egy hangos kiáltás hallzott és egy fiú, a ki körülbelül tizenkét éves lehetett, egészen vérral borítva, a körbe rohant!

— Meneküljtek! Rejtőzködjétek! — kiáltá, az egyik paraszthoz kapaszkodva.

— Mi az Vanya? Miért sírsz? Ki sebesített meg? Talán az Opritchnik!

mával ugyanis a Tivoli-színházban a közönség körében nagy zivaj támadt; verekedésre fajulván a dolog, a németellenes közönség a színházba hatolt, követek hajított a színpadra, mi által több színész megsebesült. Végre is katonaságnak kellett közbelespnie és a színházat kivont karddal kiűrtetni. — Több mint harminczan megsebesültek.

Az új francia kormány.

Jól értesült forrás szerint a kormány, eltekintve váratlan változásoktól, következőleg fog megalakulni: Meline elnökség és kereskedelem, Dupuy belügy, Develle külügy, Traux ignazságügy, Loizillon hadügy, Rieunier tengerészet, Páicare pénzügy, Spuller közoktatás, Viette közmunka- és Viger földmívelésügy.

Az új perrend.

A teljes polgári perrendtartás előadói tervezete, melynek készítésével az igazságügyminiszter Plósz Sándor egyetemi tanárt bízta meg, elkészült.

A tervezet egyik külföldi eljárást sem vette mintául, hanem a tiszta szóbeliség és közvetlenség elveinek alapul vétele mellett önállóan alakítja meg a per szerkezetét, oly módon, hogy az az alaposág mellett a gyorsaság és olcsóság követelményeit a lehető legnagyobb mértékben hozza érvényre.

A tervezet 674 §-ból áll és 10 czimre oszlik.

A tervezet harmadik és legterjedelmesebb czime a törvényszéki eljárást foglalja magában.

A törvényszéki eljárás a keresettel kezdődik; a keresetre az elnök rövid (8—15 napos) perfelvételi határidőt tűz ki. A perfelvételi tárgyalásnak tárgyat csakis a pergető kifogások, továbbá a pernek mulasztás, egyezés, elismerés vagy joglemondás alapján elintézése képezheti. Ha a per ily módon nem szűnik meg, az érdemleges tárgyalásra határnapot tűznek ki. A perfelvételi és az érdemleges tárgyalás közli időben a felek előkészítő iratokkal és az okiratok közlésével előkészítik a szóbeli tárgyalást.

Az érdemleges szóbeli tárgyalás képezi a törvényszéki eljárásnak súlypontját. A nyilvánosság, szóbeliség és közvetlenség elvei érvényesülnek itt a maguk teljességében.

A tárgyalás szóbeli. Szóbeli előadás helyett iratok tartalmára hivatkozni nem szabad. A felek a szóbeli tárgyaláson az előkészítő iratok tartalmához nincsenek kötve és a tartalom az ügy elődöntésében csak annyiban vehető figyelembe, amennyiben szóval való elv adta. A fél azonban, a ki a tárgyalás előkészítésére vonatkozó kötelességének nem tett eleget, az okozott költségben elmarasztalandó, ha e mulasztása folytán a tárgyalás elhalasztásra válik szükségessé.

A szóbeli tárgyalást az elnök vezeti, a ki gondoskodni tartozik arról, hogy az ügy kimerítő tárgyalásban részesüljön. E czélból úgy ő, mint a bíróság minden egyes tagja a felekhez kérdéseket intézhet. A bíróság a tényállás felderítésé végett az egyik vagy

Az aggódó kérdészközdők csoportja rögtön körülvette a fiut, de az sokkal inkább el volt rémülve, mint hogy összefüggéssel beszéljen.

— Amott, amott, — dadogta remező hangon — amott a bokrok mögött a nyájra ügyeltel. — Ők jöttek és a bornyukat kezdtek elhajtani és a kardjokkal szurkálták őket. — A leány, Doonka, oda jött és kért kezdte őket — őt is elvitték — engem pedig —

A fiut újabb kiáltások szakították félbe. — A falu tulsó végéről az asszonyok szaladva jöttek.

— Oh, jaj, jaj! — az Opritchnik! szaladnak leányok, rejtések el magatokat az erdőben! Doonkát és Olyonkát elvitték, és Seréet megölték!

E pillanatban ötven lovas emberből álló csapat jelent meg, karddal a kezükben. A csapat élén egy fekete szakállas, veres kaftánba öltözött ifjú lovagot, a fején bíző bór sapkát viselt színes tollal. A nyeregáján seprő és egy kutyafő csüszött.

— Gyertek fiúk! — kiáltá, — hajtások el a nyáját — öljétek meg a parasztokat — vigyétek el a leányokat — gyujtsatok fel a falut! — Fiúk, kövessetek.

A szerencsétlen parasztok minden irányban futottak.

— Kis atyám, jó Uram! — kiáltottak azok, a kik legközelebb állottak a herceggel — ne hagyj el bennünket! védelmezd a gyengéket és a szegényeket!

De a herceg már eltűnt.

— Hol van ő? — kérde az öreg paraszt, nyugtalanul uézve körül.

— Elment, elment az egész kísérettel együtt! Oh, jaj, jaj el vagyunk veszve!

A veres kaftános ifjú megállította a lovát.

mindkét fél személyes megjelenését is elrendelheti és szabadon mérlegeli ama körülménynek befolyását, ha a fél vagy a személyes megjelenésre idézett fél elagendó ok nélkül meg nem jelenik.

A bizonyítás tekintetében a tervezet a bizonyítás szabadságának és a bizonyíték szabadságának mérlegelésének elvét fogadja el.

A egyes bizonyító eszközök felvételét, nevezetesen tanuk kihallgatását, okirat általi bizonyítást, bírói szemlést, szakértők meghallgatását és a félnek eskü alatt kihallgatását a bíróság hivatalból is elrendelheti.

A fél, a ki tanuval akar bizonyítani, tartozik a tanuval bizonyítandó tényeket megjelölni és a tanut úgy megnevezni, hogy meg lehessen idézni. Ha az előkészítő iratokból az tűnik ki, hogy tanu kihallgatása lesz szükséges, az elnök a fél kérelmére a tanut mindjárt az első szóbeli tárgyalásra megidézheti. A fél tanuját a szóbeli tárgyalásra magával is hozhatja. A perbíró, a tanukihallgatás elrendelésekor megállapíthatja a kihallgatás körül felmerülő költségeket és meghagyja azon félnek, a ki a tanura hivatkozott, hogy azokat tegye le.

A tanu megsebesítése mellőzendő, ha a tanu még nincs 14 éves, értelmileg fejletlen elméleti vagy testi fogyatkozásnál fogva a valóságot meg nem tudhatja, vagy közülni nem képes, ha hamis tanuazásért vagy hamis esküért el volt ítélve, ha az érdekelt felek megsebesítésétől elállnak, vagy ha a tanu valamely jelentéktelen, vagy az esküvel való megerősítés esetében sem érdemelne hitelt.

Az okiratok tekintetében a tervezet nem tér el nagyobb mértékben a jelenlegi jogtól.

A szemle és a szakértők alkalmazása a jelenlegi jogtól eltérően, külön-külön részletesen van szabályozva.

Az esküt, mint bizonyító eszközt, a tervezet mellőzi és helyébe a félnek eskü alatt való kihallgatását teszi. A felek azonban megállapodhatnak abban, hogy valamely döntő ténykörülménynek valósága vagy valótlansága eskütől tételessé függővé.

Válság Franciaországban.

A francia kormányválság felolvasáról igen ellentétes hírek érkeznek Párisból.

Egy oldalról úgy tűnik, hogy a helyzet, mintha Meline elfogadta volna a megbízást az új kormány megalakítására és már foglalkoznék kabinetjének összeállításával. Sőt a Meline-miniszterium névsorát is kolportálják.

Nem is volna Franciaországnak egyébre szüksége, minthogy az a férfi vegye kezébe sorának intézését, a kinek neve elválaszthatatlanul összeforrott a francia kereskedelmi politikába bevezetett tulságos védelem, talán még inkább prohibítív rendszerrel.

Franciaország ennek a rendszernek a gyümölcseiben máris összeütközésbe került néhány országgal, a melyekkel különben igen barátságos viszonyban élhetne; a Meline-kabinet valószínűleg gondoskodni róla, hogy

— Te vén tolvaj — mondá — itt táncolás volt, de hol vannak a leányok?

Az öreg ember mélyen meghajította magát, de nem válaszolt.

— A fára vele! — kiáltá a másik. Ő szeret hallgatni, hadd hallgasson örökre.

A lovasok közül néhányan leugrottak a lóról, s egy hurkot tettek a paraszt nyahára.

— Oh, kis atyánk, ne öl meg, öreg ember vagyok; ne öl meg!

— Ha, ha, ha! — Tehát a vén gazember végre megszólalt! De már késő, testvérem, késő!

A fára vele!

Az Opritchnik elkezdtek a parasztot egy fa felé huzni; de e pillanatban a legközelebbi kunyhóból lövések történtek; egy csomó ember rohant a leendő végrehajtókra, és ugyan abban az időben a Serebryany herceg lovasai a falu egyik szegletéből az opritchnikre rontottak. A számuk, valóban eeskély volt; de támadásuk oly hirtelen és oly váratlanul jött, hogy az Opritchnik egy pillanat alatt le voltak verve. Vezérüket a herceg maga rántotta le a lováról, és nem adta neki időt, hogy összeszedje magát, a mellére térdelt, s a torkát megszorítva azt kérdezé —

— Gazember, ki és mi vagy?

— És ki, és mi vagy te? — válaszolá az „Opritchnik” rekedtes hangon, de lángoló szemekkel.

A herceg a pisztoly csövét a veres kapitános ifjú homlokához szorította, és azt mondá:

— Nyomorult, válaszolj, mert máskülönben agyon öllek.

(Folytatása köv.)

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1893. április 4.

„A rettenetes Császár.”

Regény a rettenetes Iván korszakából.

KÉT KÖTETBEN

Ira: Gróf A. K. Tolstoj.

Fordította Clare Filmore után: AMICA.

ELSŐ KÖTET.

I.

Opritchnik.

(Folytatás.) (2)

— Jó emberek, ne féljétek semmit, — mondá a herceg szívélyesen.

— Köszönjük, uram, — válaszolá egy öreg paraszt. Ha magasságod lenne olyan leereszkedő, úgy aláztatnos kérnének, hogy álljon le és fogadja el a mi kenyerünket és sónkat. Arra kérünk, hogy ezzel tisztelj meg bennünket. Ostobák, — folytatta a tömeghez fordultva — mitől féltek? Nem látjátok, hogy ez a nemes ur a saját embereivel van és hogy ők nem Opritchnik? Mert tud meg uram, hogy mióta Oroszországban az Opritchnik lettek alkalmazva, azóta mindnyájan nagy félelemben élünk. A szegény népnek semmi sem maradt. Ünnepek napokon a játékok elkezdődnek; de lehet, hogy nem végződnek be; mi danojuk a dalainkat, de mindig és minden irányban aggályosan nézve körül!

— Opritchnik, mit értesz az alatt? Kik azok az Opritchnik? — kérde a herceg.

— Csak a sátn tudja; az Opritchnik a császár embereinek nevezik magukat! Ők

megszaporodják ezeknek az összehúzóerőknek a száma. Hiszen odahaza úgy sincsen semmi baj!

Más oldalról azonban határozottan kétségbe vonják a Méline-kormány születéséről szóló híreket, s ezeknek természetét monar-kista intrikusoknak mondják, a kik Carnot megbuktatásán mesterkedelnek. Most aztán bajos kitalálni, hogy a táviró mikor mond igazat, akkor-e, a mikor ezt megczáfolja.

Hanem egy körülményre nézve nincsen ellemondás. Minden oldalról egészen határozottan állítják, hogy Carnot hallani sem akar az országgyűlés fölösletéről. Hát ez igen természetes. Ezt mindenki el fogja hinni.

Mert hiszen a fölszólalás olyan energikus rendszabály volna, a mely semmiképen sem harmonizálna a mai francia politikai divattal.

Kossuth életéből néhány adat.

Mult évben a tályai ev. lelkész Kossuth születési helyéről több hirlapban a következőket közölte:

„Kossuth születési helyét illetőleg itt az a vélemény is fölmerült, hogy Kossuth nem Monokon, hol szülei laktak, hanem Tállyán, az ugynevezett Gombos-Hutkaféle házban született, hol édes anyja egy barátjánál látogatásban volt a ott érték volna a szülési fájdalmak.”

„Ezt azonban kétségtelen hitelességgel bizonyítani ma már senki sem tudja. Csak annyi bizonyos tehát, hogy nagy hazánkának a megkeresztelése itt történt meg.”

Ez úgyben nevezett lelkész magához Kossuthhoz fordult, az a kérelemmel, lenne szives születésének előtte ismeretes körülményeit összeállítani. E kérelemre Kossuth közölte, hogy Monokon, Zemplénmegyében született, s ez alkalomból az is említette, hogy burokban született.

Abban a helyzetben vagyok, hogy erre nézve következő adatokkal szolgálhatok:

Hogy Kossuth Monokon született, ezt én Kossuthnak saját édes anyjától hallottam, ki 1847 és 48-ban tartózkodott Cegléden Szabó Károly akkori ceglédi ref. lelkész vendégszerető házában, mely időszakban én ceglédi segédlelkész voltam s Kossuth anyjával ottlét alatt mindennap találkoztam és tánúja voltam ritka női műveltségének és bámulatos szellemi tulajdonának.

S minthogy bizalom bizalmat szűl, midőn Kossuth anyja észrevette tisztelgetést fia iránt, ő is bizalmasan közölt velem róla némely adatokat.

Ily körülmények között említette Kossuth anyja, hogy midőn 1848-ban Kossuth miniszter lett, a sok ősszinte és tettetett tisztelet között, melyekkel őt az ország minden részéből elhalmazták, legtöbbször becsülte azon csekélyeséget, midőn születési helye Monok közegye, egy emléktáblát állított fel, vagy akart felállítani születésének emlékére, mert a csekély áldozat bizonyosan a legtisztább indulatból származott.

Egy napon a fentebb nevezett ceglédi lelkész házában ebéd alatt a társalgás azon témáról folyt, hogy némely gyermek burokban születik, kiket a néphit szerencse-fiának szokott tartani. Beszéd közben egy jelenlevő azt a kérdést börtökötött Kossuth anyjához intézni, hogy fia nem burokban született? Mire Kossuthné felelte: „De igen, burokban született! és midőn a baba a gyermekben a burokból kifejtette, nagy örömmel így szólt hozzá: na örüljön tekintetes asszony, e gyermekből valaha szerencsés ember lesz, mert burokban született, éppen most bontottam ki.”

Kossuth ugyan azt írta egy levelében, melyet több hirlap közölt volt, hogy az ő esete nem igazolta a népies babonahitét, hogy burokban születni szerencse.

De hát ki a szerencse ember? Az-e, ki milliókkal bír és fényes palotában lakik de a palotában belül ég a tűz, csak hogy a füstje kívülről nem látszik? s kinek hirneve halál után egy két évtized múlva úgy elnyeszk, mintha soha sem élt volna? vagy pedig az, ki érdemei által halhatatlan dicsőséget szerzett nevének?

Feleltem még, hogy Kossuth a jogi tanulmányait Sárospatakon végezte, mely időben egy vagy két osztállyal előbb Majláth Antal is Sárospatakon hallgatta a jogot. A két jogász más tanuló felett annyira kitűnt, hogy a nagyhirű jogtanár Kövy, mindkettőnek eminentissimus érdemsorozatát adott.

Majláth később Zemplénmegye főispánja lett, mely időben Zemplénmegyében ellenkezett nem volt, a mi a főispán állását ugyan kívülről megkönnyítette, de Majláth nem volt az az ember, ki könnyű állást ohajtott, hanem kinyilatkoztatta, hogy a főispáni állás és szerep nem ér semmit, ha a megyében ellenzék nincs, minél fogva felszólította Kossuthot, hogy a megyében ellenzék szervezzen, a mi meg is történt és megtörtént

volna felszólítás nélkül is. Az ellenzék oly erős lett, hogy a főispán fejére nőtt, mi aztán a főispánt arra indította, hogy kérte Kossuthot, csillapítsa az ellenzék heves-ségét.

Következő esetet néhai Pap Gábor királyi tanácsostól hallottam: Kossuth mint fiatal ügyvéd elvállalta valamely ügy védését Székesfehérváron, a hol az a megyei gyűlésen tárgyalott. Midőn az ügy sorra került, Kossuth szót kért. A főispán, gróf Cziráky Dienes haragos tekintetét vetett Kossuthra, s a mint Kossuth szólni kezdett, másfelé fordította a fejét. Kossuth beszéde alatt azonban a főispán kezdte szépen visszafordítani a fejét Kossuth felé és mindaddig bámulva tekintett rá, míg beszédét be nem végezte.

A beszéd oly hatást tett gróf Czirákyra, ki maga is kitűnő szónok volt, hogy a beszéd után azt mondta: Ugy látszik, hogy az ügyvéd kliensének igaza van. De felállt Pap Gábor, ki akkor fejezmegyei főjegyző volt s fölemlítve, hogy az ügy elintézése végett még némely okiratot szükséges megszerezni, az ügy elhalasztását kérte. El is halasztották, az ügyet s Kossuth nem nyerve meg, mert nem volt többé alkalma a fejezmegyei gyűlésen jelen lehetni.

KÁRMÁN PÁL,
torzasi lelkész.

Levél.

Dicső Szent-Márton, 1893 márc. 30.

Bár megkaptam a rendeletet, hogy tudósításaimat mogoró vagy dióhéjba szorítsam, ez alkalommal mégis levél alakjában kell megírnom, miket elmondandó vagyok.

Legnagyobb újságom az, hogy készült a vízvezeték. A járdán, — mely egyedül sáthelye a községnek, — majdnem egészen végig vonul egy mély sáncz melybe a vízvezeték csövei lesznek lerakva. Disznesek a legjobbak akarattal sem mondható, de hogy nagy mértékben alkalmatlan, azt mindenki el kell hogy ismerje. Nappal csak hajgyn, — az ember elkerüli a járdára kihányt köveket és földhalmokat, de este igen tanácsos mindenkinél ottthon maradni, meglevén itt is azon jó szokás, hogy mikor a löcsei kalendárium holdvilágot jelez, lehet bármily sötétség, egy égő lámpát találni nem lehet, s valóságos isten csodája, hogy még senkinek nyaka vagy testének más része ki nem tört az 1 és fél m. mélységtől sánczban. Különben a munkások szépen haladnak előre; agcsövek lerakása meg van kezdve s valószínű, hogy 2—3 hét alatt a vízvezeték át lesz adva a közhatalomnak.

Második újságom az, hogy a mi bocsorban járó polgártársaink is kezdenek mozogni. E hó 25-én a dicsőszentmártoni és balavásári választott kerületiek román ajku választónak egy 15—17 tagból álló bizottsága gyűlést tartott, mely szükségesnek látta a választók összehívását, és ezt meg is tette. Az április 12-én tartandó közgyűlés, — ha ugyan szét nem lesz osztva, — határozni fog a polgárihízásság, az állami anyakönyv-vezetés és a zsidók receptiója fölött.

Társadalmi életünk csendes, a mint az nagyjából illik, csak a kaszinó hozza össze a teremtés urait a három szűk szobából álló helyiségben. A társalgó terem (?)-ben nem foly társalgás többféle leirhatatlan okok miatt, csak a játékszobában van élénkség, hol most a „paczika” van divatban, lévén a teke asztal túlsó felének posztóján annyi gazdátlan hasadás és lyuk, hogy újabb időben szaporodni kezdő szabók összesen nem tudnának egy lemlényt szabni belőle. Különben a paczika is elég mulatságos játék, kár, hogy mivelőit gyakran megzavarja egy inspektós magasabb hatalom.

Vármegyénkben a belölyt sorozás eredménye (68 százalékos) ismeretes már, tehát nem ismétlődik.

Ha még jelzem azt is, hogy a második tél is elmúlt és a hőmérő árnyékában 106 fokot mutat, úgy mostanra mindent megírtam.

— s.

Értesítés

a telefon hálózatról.

A keresk. miniszter a Kolozsvár-gyalui helyközi távbeszélő vezetéket a kolozsmonostori kir. posta táv. hivatalból kivételti s a Kolozsvár városi távbeszélő hálózatba bekapcsoltatni rendelte. E szerint a Kolozsmonostoron távbeszélésre jelentkező előfizetők úgy fognak tekintetni, mintha lakásuk Kolozsvárnak a vámvonal által (tehát jelen esetben a kolozsmonostori köhid) határolt külterületéhez tartozna s a kolozsvári hálózat használatára nézve megszabott előfizetési díjakat is ezért fogják fizetni.

Április hó 1-étől kezdve az állami kezelésben lévő közhatalom városi és környékbeli távbeszélő hálózatok előfizetési díjai leszállítottak. s a kolozsvári posta igazgatóság kerületében eddig létesített kolozsvári és brassói távbeszélő hálózatoknál a következőleg állapították meg:

1. A városnak, vagy az ugyanezen távbeszélő hálózattal összekötött szomszédos községnek (pl. Kolozsmonostornak) a vámvonal által határolt, illetve belterületén belül az

előfizetési díj magán-felek részére havi 5 forint; állami, törvényhatósági, városi, községi és egyházi hatóságok részére évi 30 ft., — egyletek, társaskörök, vendéglők, kávéházak és egyéb nyilvános jellegű helyiségek részére havi 7 ft 50 kr.

2. A város külterületén jelentkező előfizetők a szerint, a mint a távbeszélő berendezést kizárólag az állam, vagy a belterület határvonaláig az állam, azontul pedig maga az előfizető létesítette, kétféle előfizetési díjat fizetnek és pedig:

a) Az első esetben a város belterületére nézve fennebb megállapított díjakon felül, a belterület határvonalától egészen az előfizető távbeszélő állomásáig (tekintet nélkül a távolságra, a hol az van, mert lehet az pl. Kántóban, Feleken, Szász- vagy Oláh-Fenesen, vagy Brassó környékén bármily közlekedő helyiségben ts) terjedő távolság minden egyes egész vagy törtrész kilométere után még havi 1—1 fttal többet; e díjtöbblet egy a rendes, mint a kedvezményes, valamint a magasabb díj fizetése kötelezett távbeszélő állomások után egyenlő.

b) A második esetben a távbeszélő állomás után csak is a város belterületére nézve a fennebbiekben megállapított előfizetési díj jár, az előfizetés azonban a város belterületének határvonalától az állomásig terjedő magánhasználatu vonal rész után az állami jog elismerése fejében megállapított rendes évi illetéket is fizeti, nevezetesen az első kilométer vonalhossza után évi 10 — minden további egész, vagy megkezdett kilométer vonalhossza után pedig évi 1 fttot. (Ily vezeték létesítésére kereskedelemügyi miniszter ur ő nagyméltóságának külön engedélyre szükséges.)

3. A város környékén lévő községekben létesített és a városi közhatalom távbeszélő hálózattal összekötött távbeszélő hálózatok (pl. Kolozsvár környékén, Gyalu, Torda-Szt.-László, Sz.-Fenes, vagy Brassó környékén Vindobák, Feketealom) előfizetési díja a községek belterületén a központi távbeszélő hivataltól számított bármily távolságban fekvő előfizető állomása nézve havi 10 ft.; — állami, törvényhatósági, városi, községi és egyházi hatóságok, valamint jótékony célú s közintézetek részére évi 60 ft.; egyletek, társaskörök, vendéglők, a egyéb nyilvános jellegű helyiségek részére havi 15 ft.

Az előfizető távbeszélő állomását és az annak bekapcsolására szükséges távbeszélő vezetéket az állam saját költségén létesíti és tartja fenn.

A környékbeli községek külterületén létesített távbeszélő állomások előfizetési díja szintén kétféle és pedig a szerint, a mint a berendezést kizárólag az állam — vagy pedig a belterület határvonaláig az állam — azontul pedig az előfizető létesíti.

Ezen két esetben a belterületen lévő állomásokra nézve megállapított díjon felül még ugyanazon illetékek fizetendők, melyek a városi távbeszélő hálózatok külterületén létesített távbeszélő állomásokra nézve fennebb meghatározottak.

Ha a környékbeli távbeszélő hálózat egyik-másik előfizetője csak is ezen hálózat előfizetőivel kíván beszélni s a szomszédos város távbeszélő hálózatának előfizetője az összeköttetést nem kívánja, az előfizetési díj ugyan az, mint a távbeszélő hálózatoknál, azaz havi 5 ft.

Egyebekben azon szabályok és határozatok mérvadóak, melyek az állami kezelésben lévő távbeszélő hálózatok használatára nézve kiadott „Tudnivalók”-ban meg vanhatk állapítva.

Husvét után.

Mi már utánna vagyunk még akkor is, ha vastagnyaku kálmánistáknak predestinált legyen végzetünk. Ünnepek harmadnapján bizony már a műhelyben kell lenni. A két napi mély csendet ismét megszakítják a serény toll-perczegések. Két nap eseményeit kell összeállítani. Két nap politikai, társadalmi és másféle eseményeit. Ma hát mi nem ünneplünk. A fehér lapok tág mezője hívogat. Szörnyű üres és tele kell hinteni az apró betűk ezreivel. Odakünn még félig-meddig ünnepi hangulat van. Tiszta süt a nap, egy-két madár tavaszi énekbe kezd; a kálvianista harangok még ünnepi hangon zugnak, mert ők nem engednek a három napból egy órát se. Jól is van az úgy. Ha ünnepek, legyen ünnep. Még magam is úgy érzem, hogy a harmadik nap nagyon ráférne a kettőre, mert istenemre mondom még az ember fel se eszmél jó formán s már oda van az ünnep mindenestől.

Dicsőszentes szent Heverdel napok, a ki titeket feltalált, semmivel sem volt kevesebb esze, mint a puszkapor feltalálójának. Már pedig tény, hogy az ostobákról mindig azt mondják: „ez sem találta fel a puszkaport”, — a miből önként következik, hogy a puszkaport okos ember találhatta fel, éppen mint az ünnepnapokat. Van valami kéjes, valami fontos érzés abban, a mikor reggeli nyolcz órákor még királyi kényelemben nyújtózkodól végig ágyadban és kitekintesz ablakodon, aztán látod, hogy az ég kéken mosolyog alá, látod, hogy a nap tisztá fénnel szórja sugarait és tudod, hogy azt a két eget, azt a tisztá sugarat te élvezni fogod egész napon keresztül, mert nem kell a bürokrat poros aktái közé temetkezni.

Ma azonban vége van ennek a gyönyörűségnek. Hiába integet a derült idő ragyogó képe. A kötelesség súlyos láncza ide kapcsolott író asztalom mellé és én nehéz szívvel karcolgatom papírra a szent husvétünnepnapok történetét.

Nagyon megkönnyíti a munkámat az a körülmény, hogy a szép idő „bedűlt” és minden úgy történt a mint előre megjósoltam. A kirándulók nagy tömege hemzsegett mindentűt, a hol csak a közhatalom meg tudott állapítani valami nagy silány, szegényes kirándulási helyet.

Tele volt a monostori és szamosfalvi sörház.

Tele volt a vasuti indóház étterme. A közönség kényelmesebb része a vasut felé zarándokolt a más része a monostori sörház dugta tele a fulladásig, — azok a kik merészebb spurkolásra is hajlandóságot éreztek magukban, — elmentek messze messze Szamosfalvára, a mi köztudomás szerint nincsen túl az operenczián.

Magam is erre az útbíra a vállalkoztam. Nema kétes értékű sörházi multság csábított, hanem az a mezei ösvény, a mely Kolozsvártól Szamosfalvára a mezőn kigyózik keresztül. Csábított a szabad gyönyörűsége, a tavaszi légűdsége. Az életbe verődő természet odatálatos bája, a mely mindig őszinte gyönyörűséggel tölti el lelkeket. Ezen a mezei ösvényen áthaladva a sarjadjó pázsitra maroktam és gomolykamba tűztem a sárga pongyola pityangot, négyszál hervadó hóvirágom mellé. . . . Valyon úgy hervad el egykor a szerelem, az emlékezet és a lélek csapongó szendélye is, mint ti szegény kis hóvirágaim?

A poros országuton jukker fogatok, lovagló leutnantok és sipoló kerékpárosok nyargaltak végig. Ezenkívül a gyalogosok nagyszámban nyelték a port ki egészen a szamo falvi sörházig, a hová egy órai lassu gyaloglás után végre eljutottam. Valami istentelen banda a csömörlésig megkopott „Tarara bum diré” nyafogtatta.

„Bumm dirá!” ordított veszett kedvvel bele egy asztalnyi csizmadíák sereg.

— A „Groszvárdjant” húzzad a ki lelke van az apádnak bődült a banda felé egy rettenetes öklü kömves és argumentum képen vészesen emelgette a sörös poharát és szörnyű haraggal cölözgatott a primás feje felé.

Egy székét kértem valami keiner felől.

— Nem szolgálhatunk mivel éppen az előbb foglalta el a tekintetes kucseber ur, a ki haragos mint egy kanpulyke, részeg mint egy kékfűtő és affektál mint egy házi sertés.

— Tisztelem a kucsebert válaszoltam a kitűnő kedélyű kelnernek és húzódtam hazafelé az én szép mezei utamon. . .

Csöndes alkonyat szállt alá mire a városha érkeztem a közönség sűrűn hullámozott az utcákon és élvezte a szép ünnepet. Innen és onnan is hazafelé tértek a kirándulók.

A gyalogosok czammogtak a fogatokat robogtak, a lovasok tügtek, a kerékpárosok sipoltak . . . míg lassan minden zajt elnyelt a beálló éjszaka.

Ma már szent Heverdel napjaim emlékeztet kell itt papírra hánynom, — pedig a mosolygó verőfény incselkedve hívogat kifelé. Itt reszket előttem a tiszta sugar és kaczerkodva melengtet mint egy lágy egy puha ölelés.

En bizony ledobom a tollat. Rideg ennek a szobának a levegője; rideg és unalmas. Csendesen nesztelenül lopózkodom ki a tavaszi napfényre és ögyelgek ott olyan uri semmittevésben a mit még meg is lehetne irigyezni, ha abban volna valami irigylésre méltó.

Tuske Pál.

Felhívás előfizetésre.

Az új évnegyed beállításával az előfizetések megújítására kérjük fel tisztelt olvasóinkat.

Az

„ELLENZÉK”

mint a nagyközönség szolgálatában álló, a független politikai elveket szolgáló és a szabad meggyőződést hirdető napilap a közönség jóindulatára és pártfogására számít.

Mindaddig, a míg olvasóközönségünk bizalmával megtízstel, mi is magasan lobogtatjuk politikai elveink zászlóját, mert nemcsak az anyagi, de a szellemi erőt is abban a közönségben keressük, a mely annyi évek során keresztül lelkesedéssel és nemes buzgóssággal tömörült az „Ellenzék” körül.

Erre a buzdításra és erre a pártfogásra van nekünk továbbra is szükségünk, hogy

továbbra is hazánk, nemzetünk és olvasó közönségünk jogainak védője, igazságának terjesztője, véleményének hirdetője lehessünk.

Tisztelettel kérjük az előfizetések megújítására, hogy a pontos szétküldésben semmi fennakadás ne történjék.

Az

„ELLENZÉK”

előfizetési ára:

Egész évre	16 ft.
Félévre	8 ft.
Negyedévre	4 ft.
Egy hóra	1 ft 50

Előfizethetni lehet bármely naptól kezdve.

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, április 4.

— Husvét szent ünnepét győ-

nyőrt időben ünnepelte meg a keresztényegyház. A szombat esti feltámadás szép ünnepélyén Kolozsváron permetelt ugyan egy kis eső, ez azonban a szertartást, melyet a kolozsvári r. kath. főtéri templomban Biró Béla apát-kanonok fényes segédlettel teljesített, nem zavarta meg. Az istentiszteletnek mind belső, mind külső részlete fennakadás nélkül folyt le és a hívők ezrei s a Kolozsvárt állomásozó katonaság és tisztikar részvétele mellett történt meg. Az első és másodnap i áhítatosságok mind a r. kath., mind a protestáns és unitárius egyházakban igen látogatottak voltak és a hívők a szent beszédek, a melyek a megváltó feltámadását s ezzel kapcsolatban a tulvilági életet magyarázták, — minden felekezet templomában nagy közönség hallgatta. A falusi protestáns egyházakban a theologiák és főiskolákból küldött légátusok magyarázták a híveknek, azonképpen, mint isten tudniok engedte, a szent ígéseket.

— Husvét szent ünnep napjai folyam alatt semmi számbavehetőbb rendzavarás, baleset, vagy baj nem történt. Az ünnepeket mindenki, hivatásához, vallásos érzületéhez mért kegyelettel ünnepelte meg. Városban és falun az öregebbek az asztal mellett, beszélgetve jó emberekkel élményeikről, közügyekről s más dolgokról, a fiatalaságuk egy része felhasználva a szép időt, lapdával a kezében mulatott a szabadban, testedző társaságokkal.

— Öntözés. Tegnap és ma világszerte az öntözés járta. Tegnap a férfiak, gavallérok öntözték le a leányokat, a piros tojás, csokor, virág járta. A mai napon a leányokon, asszonyokon. volt a sor, a kik rózsá, rezedá, ibolya, vagy más illat illanó nedvet öntözték reájuk. Az öntözés sok vidámsággal járt mindenféle. Sok tettetett huzodás, sok vidámsággal és sok helyen fiatal szívek olyan nemű megnyilatkozással járt az öntözés, a melynek folytatása lesz a zöld farsangon.

— Ünnepi mulatságok. A szép idő az ünnepnapok folyamán az áhítat óráin kívül bő alkalmat nyújtott a kellemes szórakozásra is. A kolozsvári közönség kirándulósokat tett a monostori kálváriára, innen a sörházba, a vasuti pályaház vendéglőjébe s még több kiránduló helyre, mindenki helyen felt házat csinálva. A központi szálloda, a Nagy Ferdinánd étterme, a Boggyó étterem mind telve voltak vendégekkel. A nemesebb mulatságok rendezői is megtalálták híveiket. A színházi előadások és társas ünnepélyek szintén látogatottak voltak.

— Hangversennyel egybekötött táncmulatságot rendezett a kereskedők és kereskedő ifjak társulata tegnap este a „Központi” emeleti dísztermében, melyen az ott megjelent közönség jól mulatott. Erkölcsei siker tekintetében nem lehet a derék rendezőknek panaszuk, mert a cinos program minden egyes száma meghozta a kívánt élvezetet, a minagyon természetes is olyan művészi erő közreműködése mellett, mint ez itt történt. Maróthy Margit k. a., színházunk kiváló tagja gyönyörű színezéssel előadott szavaltat („Szép Ilonka” Vörösmartitól) zajos taps jutalmazta, úgy szintén a Boggyó Katicza úrthölgy szép énekét is. E. Kovács Gyula három újabb költeményét olvasta fel gyűjtő hatással tügyesen. Az ifjúsági dalkör egészített ki a műsort három énekkel, melyen megéneztott a gondos betanítás és gyakorlottság. De már a miatt mégis lehet egy kis panasz, hogy közönség kevés volt, s a mi sajnos, a mulatság éppen a kereskedők részéről sem részesült kellő pártolásban, a mit különben csak egyszerű tény gyanánt konstatálunk. Hanem a kik ott voltak, azok jól töltötték az időt s a táncz Csikái Gyuri zamatosa női mellett reggeli 4 óráig eltartott. Az első négyet mintegy 20—24 pár tánczolta.

— Gróf Zichy Géza Kolozsváron. Gróf Zichy Géza zongora művész

ki 1878-ban Liszt Ferenc társaságában jelent meg Kolozsváron, hogy a mesterral a szegedi áríz károsultak javára ragyogtassa művészetét, 1888-ban pedig színházunkban az Emke javára tartott hangversenyt, közelebből ismét szerencsétleni fogja városunkat, hogy annak műértő közönsége a virtuoz zene művészetében gyönyörködhesse. Közlebről Kolozsvárra fog jönni és közreműködik az Erd. Irod. Társaság javára. A mindenesetre kiváló hangversenyt a kolozsvári zeneconservatorium rendezi és annak tagjai fognak a több pontból álló műsorban Kolozsvár kiváló és szeretett vendégével közreműködni.

— **A Kolozsvári Mentő-Egyesület alapítókéjének gyarapítására sorajátékot rendez,** a következő nyere-ményekkel: 1-ső nyere-mény: Egy rendsalon butor, arannyal áttört, vörös peluche-sel bevonna, egészen aranyozott fából, értéke 440 frt. 2-ik nyere-mény: Egy nagy kerevet (ottomane) és két karos szék szőnyeggel bevonna értéke 255 frt. 3-ik nyere-mény: Egy vörös színű imperial-szővettel bevont nyugágy (chaise longue) selyem peluche-sel s arany szinorral ékítve, értéke 125 frt. 4-ik nyere-mény: Két nagy aranyozott keretű fali tükrök (baroque styl), értéke 86 frt. 5-ik nyere-mény: Egy egészen aranyozott diszes asztal, arannyal áttört, vörös peluche-sel ékítve, értéke 65 frt. 6-ik nyere-mény: Egy diszes játékasztal sakk- és kártyajátékra, értéke 52 frt. 7-ik nyere-mény: Egy majolika-lapokkal díszített service-tartó (etagere), értéke 42 frt. 8-ik nyere-mény: Ugyanez, értéke 42 frt. 9-ik nyere-mény: Egy velencei tükrök, értéke 28 frt. 10-ik nyere-mény: Egy hintaszék, értéke 28 frt. 11-ik nyere-mény: Egy kártyaasztal, értéke 25 frt. 12-ik nyere-mény: Egy kis diszasztal, értéke 12 frt. Nyere-mények összes értéke 1200 frt. A buzás a folyó évi május 20-án tartandó mentő-majálison fog megtörténni. Egy sorajegy ára 50 kr. Sorajegyek kapthatók: az összes gyógyszerárakban, továbbá Duchony János, Csiki Mihály, Kovács Péter és fiai Csillag Manó és Stein Bertalan urak titlétében. A nyere-ménytárgyak Duchony János titlétében megtekinthetők.

— **Eljegyzés.** Tegnap, husvét másodnapján jegyezte el Fekete Béla, néhai Nagyfalusi Fekete Mihály kolozsvári tanár s hirlapíró és neje Kadosfalvi Török Borbára fia, a h b a h Bella kisasszonyt, Albach Géza kir. tanácsos, polgármester és neje Szermeriai Demeter Polixéna leányát.

— **A kolozsvári kisegítő takarékpénztár szövetkezet** a kolozsvári önkéntes tűzoltó egyletnek 75 frtót adományozott. Fogadja a humanus intézmény nemes támogatásáért hálás köszönetünket. Elölcségek.

— **Az Erdélyi Rézli Kárpát-Egyesület** kolozsmezei osztályának választásnyája a f. évi március hó 14-én rendezett Kárpát-Estélyi zárszámadását megvizsgálván, annak eredményéről a következőkben számol be: az estélyi összes bevételével 453 frt 10 krral szemben az összes kiadások 364 frt 05 krt tettek ki tehát maradt 89 frt 05 kr. tiszta haszon. Hálás köszöneteket nyilváníttak a szíves felajánlásoknak, ezek névszerint Schlauf Győző 8 frt 50 kr. br. Horváth Ödöné 5 frt. Kőváry László 3 frt 50 kr. Somodj István 2 frt. dr. Rózsahegy Aladár 1 frt 50 Keresztely Lajos 50 kr. Pap György honvéd főhadn. 50 kr. N. N. 50 kr. N. N. 50 kr. és Lőte József 50 kr. összesen 23 frt 50 kr. adománnyal. Jóakarata támogatásukért és hazafias adománnyukért van szerencsénk ez alkalommal is elismerő hálás köszönetünket nyilváníttani. Kolozsvárt 1893 március hó 30. A választmány nevében: dr. Szádeczky Lajos elnök. dr. Gáman József titkár.

— **A kolozsvári iparos ifjak** szép műkedvelői előadású rendeztek husvét első napján délután a nemzeti színházban. A színház zsufoolóság megtelt közönséggel. A darab előadása kitűnően sikerült. — Mindenik szereplő nemcsak kedvvel, de routinnal is játszott. A rendezés körül érdeme van a rendező Haday színművésznek ki sok időt és nagy gondot fordított arra, hogy a darab kellőleg begyakorolva kerüljön színpadra. Előadás után a Stadler-kertben kitűnően mulattak a közreműködők egy vidám vacsorán.

— **Balesetek az ünnepek alatt.** A mentőknek az ünnepek alatt meglehetősen kijutott a részök a dologból. Összen 10 esetben nyújtottak segélyt. Kurucz Fodor és Podár Cziril az árpa nedű lelkesítő hatása alatt kaptak össze és vették egymás fejére szeretetük maradandó jeleit. Treszenszky Károly a szerelemföltét Ottheltől (Aus György) kapott nyakán és mellén szurásokat. Rácz Györgynek egy rendőrt mutatta meg mi az acél — és tapintat és karddal a bal vállát vágta meg. Nagy Mózes vasuti fékezőnek a mozdony zúza össze bal lábát, a kiz operáció után azonban nemokára meg is halt. Marasán Vaszi és Péter Márton kisebb sérüléseket szenvedtek. Barabás István szőlőmunkás elégnék találta 64 éven keresztül öntözödni bujában felakasztotta magát. Ünnepmásodnapján meg egy cselédleány fojtotta meg kis 2 éves gyermekét, meg karva ez uton szabadulni szegényetől. — Egy atyafi meg az árpa nedvvel tett kísérleteket, de nagy lévén annak szesz tartalma a vasut mellől

a mentők szállították biztos helyre, fedél alá — a dolgozó házba!!!

— **Szíves tudomásul.** Nem azért közlöm e néhány sort, mint ha végkép hátat fordítanék hirlapírodalmunknak, — de hosszabb időre leteszem a hirlapírói tollat, semmi hirlappal nem állok összeköttetésben. Időmet kizárólag irodalmi munkásságomra fordítom, feldolgozva lassan-lassan kézirataimat, mi végből mielőtt állandó meleg jelleget vesz az idő, Erdélyi könyvtáraiban üöm föl tanyámat. Kérek tehát mindenkit, hogy ne forduljon közleményeivel s más hírekkel, egyik s másik pesti lapba való betevés kieszközölése végett, mert — mint említém — a hirlapírói részről hosszabb időre leléptem. 16 éve irtam nap-napután hirlapokba, ideje nyugodtabb irodalmi részre is lépni már. A szakadatlan hirlapírás megviseli egy testet, mint a lelket. 1893. április 4-én. Ürmösy Lajos.

— **Atzél Béla barát** szombaton délután kiáltották ki képviselőjelöltnek Mórton. A választás április 6-án lesz és mivel ellenjelöltet aligha állítanak, Atzél Bélát egyserdén ki fogják kiáltani megválasztott képviselőnek. A megbízó levelet külön vonat fogja vinni Budapestre, a vasutállomáshoz pedig futár viszi a képviselőházba, ahol Atzél a mandátumát azonnal átfogja adni a Ház elnökének.

— **Ezer ügyvéd.** A budapesti ügyvédi kamara tagjainak a száma a múlt héten kerek ezre emelkedett. Ez alkalomból egy ügyvédi szaklap érdekes statisztikát ki-mutatást közöl. Az ezer ügyvéd közt van: Országgyűlési képviselő 40. Fővárosi bizottsági tag 32. Tartalékos katonatiszt 71. Nép-felkeltő tiszt 30. Lapszerkesztő 12. Szakíró 22. Hirlapíró 12. Szépirodalmi író 13. Színműíró 3. Zongoraművész 1. Festőművész 1. Konzul 1.

— **Gyilkosság a főváros közle-**lésben. Borzalmas gyilkosság történt a főváros közlelésében. A gyilkos Bechthold István fűszerkereskedő, aki apósát, a gazdag Koch Józsefet meggyilkolta. Koch Bechtholdot nem szerette annyira, mint többi vejét s ezért folytonos ter-zsalkodásban éltek. A múlt pénteken a fiatal fűszeres elbusult és leitta magát s ekkor az a gondolata támadt, hogy megölje az apósát. Este későn elment az öregnek a lakására, de az ajtót zárva találta Bechthold, azonban tudta, hol van a lakás kulcsa. Kinyitotta az ablakot, a szegről levette a kulcsot s behatolt a lakásba. Az öreg már aludt. A vő ek-or fölkapta az asztalon heverő kétszerez-szűlt vágta apósának nyakát. Az öreg felébredt, dulakodni kezdett vejével, de ez még tizen-két szurást ejtett rajta és teljesen keresztül-vágta a torkát. Bechthold aztán, mint aki a legjobban végezte a dolgát, az apósa holt-teste alá tette a kést, mintha az ölte volna meg magát, aztán, aztán bezárta a lakást és visszatette a kulcsot a helyére. A gyilkos-ságot vasárnap vette észre egy tejes asszony. A gyanyu rögtön Bechtholdra irányult, aki-nek kezei össze voltak vágva. Ezt ő az-al magyarázta, hogy cukorvágás közben sértette meg magát. Mindamellet letartóztat-ták Bechtholdot és értesítették a csendőrsé-get s a pestmegyei törvényszéket, honnan Ráth vizsgálóbíró ment ki a gyilkost val-latni. Bechthold mindent tagadott, de mikor a törvényszékhez szállították, bevallotta, hogy ő ölte meg az apósát. Mikor a fog-ságba szállították, a Margit-hidnál meg akart szökni, de a csendőrök csakhamar ismét el-fogták.

— **Népszavazás a saktolás fö-**lött. A szabad Svájcz népet régóta foglal-koztatja a szidónál szokásos saktolás (metszés) kérdése. A svájciak inhumánusnak tartják a táplálkozásra szánt állatoknak — ezen a módon való elpusztítását és azt akar-ják, hogy a svájci szidók mondanak le er-ről a rituális szokásukról. Most, mint Bern-ből telegrafálják, 83.159 svájci polgár azt az indítványt terjesztette a szövetségtanács elé, hogy a szövetségi alkotmányban tiltas-sék el a saktolás. Az alkotmány értelmében ez az indítvány szavazás végett a svájci nép elé terjesztendő; a nemzeti tanács 61 szavazattal 41 ellenében azt határozta el, hogy a metszési tilalom elvetését fogja aján-lani a svájci népnak. — A szövetségtanács legközelebb elrendeli a szavazást.

— **Huszonhat órai beszéd.** Talán a mióta a világ áll, nem mondtak olyan hosszú beszédet, mint a minőt Brit-Kolum-bia törvényhozó testülete volt kénytelen meg-hallgatni. Egy törvényjavaslat volt kitéve tárgyalásra, melynek értelmében igen sok gyarmatos birtokát vesztené. A javaslat fö-lött a vita az tlésszak bezárása előtt való estén kezdődött. De úgy állottak a dolgok, hogy ha a javaslat az előre kitűzött napon déli 12 óráig törvénné nem lesz, akkor a konfiskálást végrehajtni nem lehet. De Cos-mos parlamenti tagra került a beszéd sora az tlésszak bezárása előtt való napon tar-tott ülésben. Esti tíz órakor kezdett a javas-lat ellen beszélni. Képviselőtársai ugy szá-mítottak, hogy éjfél után két óráig elvégzi s akkor azután hozzákezdhetnek a szavazáshoz. Lett egy óra, de a szónok tárgyát még alig érintette. Mikor két órát ütött, odáig jutott hogy: „másodsorban vegyük tekintetbe.” Há-roz órakor egy csomó papírosot húzott elő a zsebéből és olvasni kezdett. A többség ekkor már sejtteni kezdte, hogy másnap délig alig beszélni s agyonbeszélni ilyenformán a javas-latot. Megpróbálták félbeszakítani a szóno-kot, de közbeszólaik csak ürdügl szöglál-tak arra, hogy — újra meg újra eltérjen a tárgytól és ezzel időt nyerjen. Azután tul akarták kiabálni, de látva, hogy ez is hiába való, végre belenyugodtak a változhatatlanba. Délben azonban nem adtak halasztást; a szónoknak, ki még nem fogott ki a szóból,

csak annyit engedtek meg, hogy ajkait viz-el megnedvesítse. Elérkezett az est. Meg-gyújtották újra a gázlámpákat, a szónok to-vább beszélt. A hajnali szürkület derengett be az ablakokon, a szónok még mindig bírta. Beszélt egészen délig. Szava, mely eleinte érthető volt, halk susogássá lett. — Szeme majdnem egészen bezáródott, szempillái meg-dagadtak, a szemgolyót elfutotta a vér. Lába reszkedett, ajka szinte megfeketedett és föl-repedezett, foly belőle a vér. Huszonhat órá-n át beszélt De Cosmos s ezzel az önfeláldo-zással megmentette az ültetvényesek földjét a konfiskálástól.

— **Az opera lélekkufárja.** Fő-városzerte kínos szenzációt okozott egy, most leleplezett csuf história. Az operai bal-let növendékekkel üztött kufarkodást derítette ki a rendőrség s a fehér rabsozók kereske-dés híre csakhamar szétfutott a városban. A kisasszonykék kerítgö egy szűtében ösmert fogorvos volt, a ki iparszerűen szállította a balenákat az arisztokratáknak. A kínos bot-rány ügyében a rendőrség már megindította a nyomozást s a fogorvos a humanizmussal s a jóhiszeműséggel védekezik.

— **Edison ebédje.** Edison nemré-giben egy barátját hívta meg ebédre. Az ét-teremben a híres feltalálónak viasz-szobra áll, a mely szemeit mozgatta, gesztikulált s idő-ről-időre hangot adott. Ha beszélt, őrségi ven-déglátás módjára, egy xénit zengett el a vendég dícsőítésére, de Edison hangján. Ter-mészetesen a szoborban egy fonográf volt elrejtve. A vendég el volt ragadtatva, de már a másik pillanatban halálra rémült, mert két csontváz tánczolt be a terembe s egy komo-ran világító falka körül, a következő hát-borzongató dalt énekeltek; „Mi is olyanok voltunk egykor, mint te s te is olyan leszel egykor, mint mi!” — A megzúszott ven-déget alig bírta megvigasztalni a pompás menü, mely ezután következett.

— **Óriás áldomás.** Március 4-én fényes bálal ünnepelte meg Cleveland, az Egyesült-Államok új elnöke azt, hogy a fe-hér házba költözött. A nagy áldomás rop-pant mennyiségű étel és ital fogott el. Egy new-yorki újság azt írja, hogy a bálón hat-vanötezer osztriga, hazonkét hektoliter leve-s, tízezer adag hal, hétezer sonkás és ka-viáros zsemlye, hatszázhetvenöt liter ráksa-láta, tizenöt hektoliter teknősbéka-ragout, másfélezer csibe, százötven pulyka, hét hek-toliter rumos csíja, nyolcszáz font ludmáj-pástétom, ötvenhét hektoliter hűsítő ital, százhatvan hektoliter sör, ötven hektoliter bor, temérdek cognac, harminczkétezer szí-var, tízezer csizgavetla fogott el. A bála tizenegyezer vendég volt hivatalos s vagy nyolcezer meg is jelent.

Színház

„Spitzer Régi”-nek keresztelte Almásy Tihamér legújabb darabját, melynek hírnevét a népszínház is csak nehezen tudta szét-küldeni Magyarország minden részébe. Ez a büszke népszínház, a mely az utóbbi idő-ben arra vállalkozik, hogy kétes értékű da-rabokat díjazzon és hírnévre segítsen — im-portálta Spitzer Régit is — jobban mondv-a szülte, mert azt ugyan még Piripócson sem adták volna elő, ha a népszínház nem von-ja be először az ő tekintélyének nymbuszával.

Miután pedig a népszínháznál már elő-adták, — a renomme bizonyos. Előadja min-denütt. Mert a fővárosi és vidéki színházak között egy igen érthetetlen, igazságtalan és nagy mértékben káros viszony áll fenn. A vidéki színpadon előadott darabokat — bir-janak azok még olyan irodalmi vagy színpadi értékkel is — a fővárosi színházak nem acceptálják, — míg a fővárosi színpadokon előadott darabok előtt — akármilyen fér-czelmények (Lásd „Mai divat”), akármilyen bánálisok (Lásd „Spitzer Régi”) legyenek is azok, szolgalelkűen hajtának tétet-fejet a vidéki színezetet cultiváló mindenhatósgok.

A fővárosi színpadok e vastag önzésé-vel csodálatosképen értenek egyet a fővárosi hirlapok is. Hát az ő dolguk.

A mi gyöngye szavunk bizonyára nem fogja ezt az abnormalis viszonyt megváltoztatni, de hogy tudomásunk van róla, azt a Spitzer Régi-féle daraboknál jónak látjuk elmondani.

A „Spitzer Régi” nevezetű darab nem-csak hatástalan, nemcsak irodalmilag gyöngye, nemcsak elhibázott alkotás, de csodálatos abszurdum. Össze van pedig rakva a most domináló polgári házasság kérdéséből, a most koptatott és már elkopott kuplékból, — le-hetetlen alakokból és kávéházi viccekéből.

Ki látott már polgári családnál egy olyan szobaleányt, vagy szolgálot, a ki ál-landóan az ajtó előtt állva mindenféle fi-lisztert folytonosan jelentgessen? mint egy hercegi inas.

Ki látott már olyan Régit (ha mind-járt Spitzer is) a ki minduntalan énekeljen ha kell, ha nem; mindenbe beleüsse az or-rát, ha kell, ha nem és minden csomót meg-olajon, ha tudja, ha nem.

Ki látott olyan Mokány Berczit, ma-gyaros virtussal, magyar spenczliben, sarkan-tyus csizmával, kutyá korbáccsal, magyaros karakterrel és magyar nótvával, a kinek éle-sen kidomorodó számíta orra van és Weis Mórícznak hívják.

Ki látott már egy olyan kisasszonyt, a ki minden elfogadható ok nélkül megöli az apját — mondván.

— Isten veled papa, — szeresed a mamát.

— Aztán megöli az anyját.

— Isten veled mama, — szeresed a papát.

Vége mevéli a nagytáit.

— Isten veled nagyapa, — szeresd mindakettőt és ekkor neki megy a Dunának és beleugrik. Szerencsére nem lesz semmi baja.

A darab alakjai aztán ugy jönnek men-nek, mintha dróton rángatná valami Paprika Jancsis komédiás. A mese a körül forog, hogy Makai Bécsben egy zsidó leánnyal meg-esküszik, ez eskü azonban Magyarországon nem bír jogerővel s így a házasságból szü-lelt gyermek sem törvényes.

Makai tönkszelésre jut és az a reménye is elvész, hogy gazdag kanonok nagybátyjától örökölhét, — miután leánya Magyaror-szágon törvénytelen. Az apósa pedig az öreg Bernstein már 16 esztendő vagy 26 (én bi-zony nem emlékszem) kitagadta a leányát és nem is akarja ismerni, a miért keresztényhez ment feleségül.

Nobát ebből az összeütközésből fejlődik ki egy igen sovány és igen szerencsétlen cse-lekvény többnyire elhibázott alakokkal.

Még a legjobb és legtermészetesebb Dia-mánt alakja, a melyet Pusztai sok jellem-ző vonással ruházott fel.

Igen jó volt a Szentgyörgyi vén zsidója is, a melyet a közönség záradon megtapsolt

A Foriss Pista és Vajady Miklós sze-repe sokkal jobb volna megfordítva. Miféle abszurdum, Váradiból naturbursot és Fóris-ból népszínműnékeket formálni. Eredeti öt-let az igaz, de kár mégis megvalósítani.

Sipos Etelka a czimszerepet csinosan és elevenen játszta. Az ünnepi közönség a a hirhadt „Tarata-bumm” nóttat többször meg-üjratja. Hanyadi Margitot és Gál Gyulát állandóan gondok gyötörték. Szegények min-dent megtettek szerepeik érdekében de bi-zony a semmiből semmit sem lehet csinálni.

Spitzer Régit tegnap a déltáni pub-likumnak is beadták és ezzel lettnt a vilá-got jelentő deszkákról. (t. p.)

Szerkesztőségi üzenetek.

Hazafinak. Igaza van tökéletesen. Ma olyan időket élünk, hogy a férfi tetszvágyá-nak, ambíziójának lüktető ereje, felbusgó forrása nem a nemes társadalmi és nagy nem-veti eszmék iránti lelkesedésből, hanem egy modern stréber-szellemnek mindenben a saját érdekelt énjének érvényesítését czélzó irigy és kapzsi önzéséből fakad. Azt a szívet és elmét átható isteni lángot, mely erősebb volt mint az egyes emberek és klikkek önzése s hatalmasabb, mint a zsarnokság zsoldos had-serege, azt a lelkes, dicőh nemzeti közszelle-met eltemették a nemzet vértanúival s szám-űzték, leszorították a közéletben való szerep-lés színteréről. De, higgyük, hogy nem örökre!

Orvosnak. Hazánk az európai statizti-kában majdnem utolsó helyen áll szaporulat tekintetében, azaz a halálosasok száma majd-nem egyenlő a születések számával. Például Budapestén 45—50 lélek szaporulat esik százezer emberre, míg Németországnak van olyan nagy városa, ahol 1600—1700-zal sza-porodik évenként minden százezer lakos.

Csalogánynak. Szép neve sem ment, meg attól, hogy az igazságot elhallgassuk. Az udvariasság is csak addig bír értékkel, míg az hízlegessé nem fajul. Egy jól nevelt nő sohasem szorul a mi tanácsunkra abban a tekintetben, hogy hány óráig időshetik este egy nyílvasos vendéglő étteremben. Önmaga kell megszabja a körülményekhez képest azt az időt, midőn távoznia kell. A két órai zárórát mindenesetre tanácsos meg nem várni.

A gyilkosok paradicsoma.

Az északamerikai Egyesült-Államokban egyetlen egy ipar sem halad oly óriási gyo-rasággal, mint az embert kipusztító ipar. Ezt írja St. James Gazette tudósítója s két-ségbenvonhatlan adattal bizonyítja állitá-sát. Az 1890—91. évi gyilkossági esetekről, melyeknek következtetés fokozása konstátál-ható 1892-ben könnyű, vagy tán alkalomsze-rűbb, ha azt mondjuk, hogy súlyos áttekin-tést nyújtanak az alábbi számok:

1890-ben 1616 személyt gyilkoltak meg az Egyesült-Államok területén. 1891-ben ez a szám 5906-ra szűkött s 1892-ben 6791-re emelkedett.

Az Uniónak az 1890-iki népszámlálás szerint 62,6 millió lakosa volt. E szerint minden tízezerik embert meggyilkoltak.

S mi volt oka e gyilkosságoknak?

Első helyen állanak a veszekedések: 2820—2917 gyilkossági eset ez okra vezet-hető vissza.

Ezt követik az ittasságban ölt v tett gyilkosságok, számszerint 7-4 (1892-ben).

1891. június 1-én az Egyesült-Államok fogházában 82.329 fogoly volt, köztük 7386 gyilkos. E gyilkosok közül 1282 leszokott a szesz italok ivásáról, 3829 csak mérsékelt-en ivott, 1276 iszákos volt; a többit nem lehetett osztályozni. 1892-ben 769 személyt gyilkoltak meg, a kiknek a gyilkosait nem lehetett kinyomozni.

A féltékenység 513 esetben játszott szerepet a gyilkosságok-an. Az országon 876 embert gyilkoltak meg. 111 gyilkossá-got örltek követtek el, 81 gyilkosság pedig öndílem közben esett meg. A srieokban mindössze csak 81-en vesztették életüket.

A mi a gyilkosok büntetését illeti, ér-dekesek a következő adatok: Ámbár 1892-ben 815 gyilkossággal több fordult elő, mint 1891-ben, a kivégzések száma mégis 16-tal kevesebb volt, vagyis 1891-ben 123, 1892-ben pedig 107 egyént fejezték le. Más szó-val minden 67 egyén közül, a kik embertér-saikat megölték, csak egy jutott a hóhér ké-zére. Ennek magyarázata az, hogy egy köz-önséges gyilkosság nem kelt oly szörnyű undort, mint Európában. „Agonyverni em-bert”, ezt Amerikában néha kitüntetés gya-nánt említik. Ha valaki nyilvánosságban ke-vénylen meg végig az utcán s polgártársai tisztelettel tódulnak, rendesen feltehető, hogy vagy gyilkos az illető, vagy milliomos, de sokkal valószínűbb, hogy az előbbi. Csak azok a gyilkosságok okoznak felháborodást, me-lyeknek nők az áldozatai, hogyha férfi a tet-tés; továbbá ha rablással volt a gyilkosság egybekötve s hogyha a gyilkosságot kegyet-lenkedés és kínzás előzte meg.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata.)

Ugron nyilatkozata.

Budapest, április 4.

A hétfői újság czitálja Kossuth nyilat-kozatát és hevesen megátmadja Ugront és Polónyt. E miatt a telefon hirmondó kér-dést intézet Ugronhoz,

Ugron azt felelte, hogy politikáját sem Kossuth Lajos, sem más meg nem szabhatja. Ő követi a saját független meggyö-z-dését.

A mi a hétfői éjszaka ama nézetét illeti, hogy elveivel ellenkezésbe jutott, azt feleli, hogy nagyon szomorú lenne, ha képviselői elveiket egyes kéjtuzató társaságok véleménye szerint változtatnák.

Simor János szobra.

Budapest, április 4.

Simor Jánosnak, a néhai hercegprimás-nak az esztergomi káptalan legközelebb szobor-t állít a bazilikában a Pázmány szobrával szemben.

Ferdinánd betegsége.

Bpest, április 4.

Nothnagel híres orvos tanár tegnap So-fiába utazott Ferdinánd bolgár fejedelemhez. Nothnagel utja bizonyítja, hogy az első je-lentések, mely szerint a fejedelem hűlés kö-vetkeztében fülbajt kapott, — **nem felel meg a valóságnak.**

Sokkal valószínűbb a másik versio, mely szerint, midőn Szófiába nagy ünnepekék között bevonult — több röpennyűt a kocsi-ja közelében robbant fel és meg-sebesítette a fejedelmet, a **ki eszméletét veszítve kibukott a kocsi-ból.**

Némelyek állítása szerint muszka-kéz mtködött közre és a feje-delem hitvány merénylet áldozata.

Szerencsétlenség.

Budapest, április 4.

Gáspár Gizella egy híres szépségű le-ány várta anyját a csekleszi állomáson Po-zsony mellett. Az érkező vonat előtt egyik sinpárról a másikra akart ugarni, de ekkor a robogó vonat elkapta és fejét teljesen szét-zúzta.

A kétségbeesett anya csak ruhájáról is-merte fel a szerencsétlen gyermekét.

A királyné Korfuban.

Bpest, apr. 4.

Királynénk, hir szerint, csak a jövő hó-nap elejéig marad Korfuban.

Azután visszatér. Utjában Bécsen fogja érinteni és hosz-szas távollét után **Gödöllőre** jön.

Nemzeti színház.

Bárlot 212. szám.

Kolozsvárt, szerdán, 1893. április hó 5-én.

NÜRNBERGI BABA

és

TÜNDÉRFORRÁS.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptalajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

H i r d e t é s e k.

Sz. 1518—1893.

kig. szám.

317. (1—2.)

Pályázati hirdetmény.

Szilágyvármegye tasnádi járásában fekvő, az I. és II. közegészségi körök egyesítése folytán, összesen tizenkilencz községből álló, s Ákos székhellyel bíró, 700 frt évi javadalmazással ellátott ákos körorvosi állomás lemondás folytán üresedésbe jöven: a nevezett állomás választás utján betöltésének határidejéül **fo-lyó évi május hó 1. napjának délelőtti 10 óráját Ákos községébe** ezzel kitűzöm.

Felhívom ennél fogva az ezen állomást elnyerni óhajtó orvosokat, miszerint az 1883. évi I. t. cz. 9. §, illetve az 1876. évi XIV. t. cz. 143. §-ának figyelembe tartásával, orvostudori oklevéllel s esetleg eddigi közszolgálatban eltöltött alkalmaztatásukat igazoló bizonylattal felszerelt pályázati kérelmeiket hozzám **április hó 25. napjáig** annyi is inkább beadják, mivel a későbbben érkezetteket figyelembe nem veendőm.

Tasnád, 1893. évi március hó 26-án.

Bölni Bálint,
főszolgabíró.

Sz. 56—1893. végr.

314. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alólt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy az oklándi tekintetes kir. járásbíró 1892. évi 2152. polg. számú végzése következtében, Gyarmaty Ferencz sz.-udvarhelyi ügyvéd által képviselt oklándi Kovács L. Dániel javára id. Szolga István ellen 110 forint s jár. erejéig fogantatott kielégítési biztosítási végrehajtás utján 1892. évi december hó 14-én lefoglalt és 600 frtra becsült 4 ökör 6—7 éves — álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. bíróság 2536—1892. és 599—1893. számú végzése folytán 110 frt tőke követelés, ennek 1888. évi április hó 1. napjától járó 6%, kamatai és eddig összesen 44 frt 40 kban bíróilag már megállapított költségek erejéig — a község házánál Oklándon leendő eszközösére 1893. évi április hó 14-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Oklándon, 1893. évi március hó 30. napján.

LŐRINCZI KÁROLY,
kir. bírósági végrehajtó.

Turótzai Lajos

férfi szabó-üzlete

Belközép-utca 34. szám (Kisegítő takarékpénztár épület)

Köszvény, 1893.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű helybeli és vidéki vásárlóimat, hogy

üzletemet egészen újból rendeztem be

küi- és belföldi

tavaszi és nyári gypju-szövetekkel, férfi öltönyöknek.

Megrendelés szerint pontosan és a legeszesőbb kiállításal jutányos áron szolgálok.

Tisztelettel:

Turótzai Lajos.

295. (5—10)

Itt először! — A Széchenyi téren csak néhány napig látható! — Megnyitás április hó 1-én!



SCHEER MUZEUMA.

Rendkívüli nagy kiállítás mechanikai történelmi életnagyságu vassalakokban a leghíresebb mesterektől.

Éppen most érkezett Angolországból.

ÚJDONSÁG!

I. SZAKASZ: AZ OROSZLÁNMEYNYASSZONY.

II. SZAKASZ:

XIII. Leó pápa az arany trónszéken áldást osztva. Mechanikai mű Jung műterméből Londonból. Judit Holofernes fejével, mechanikai mű. Ót amoret, mechanikai mű Kaulbach után mintázva Zeiler tanártól. Rudolf trónörökös, szül. Luxemburgban 1858 aug. 21., nősült 1881 május 10. Stefánia főhercegnővel. II. Leopold Belga király leányával, meghalt 1889 január 31. Mayerlingben, Baden közelében. Egy meck mûdarab: az anyai szeretet. Egy páduai leány a szégyen oszlopán a spanyol inquisitóriumból Miss Lola' az ezüst golyó lejtőn balanzírozva. Koch tanár a mellbetegek elleni gyógyszer feltalálója. Kossuth Lajos a legújabb fõlvétel szerint. Legújabb, itt először látható a megboldogult német császár ő felsége III. Frigyesen Brahman tanár által eszközölt gégefő kivágásának operációja (tracheotomia.)

III. SZAKASZ: Eredeti történelmi kiállítás bel és külföldi ragadozó állatok, madarak, tengeri állatok, kagylók, bogarak gyűjteményéből.

IV. SZAKASZ: Stereoszkópia terem a legújabb látványokkal, operák, operettek, ballettek, párisi színésznők, tájképek és életképekből. — Eredeti nagyságu mechanikus vassalakokban látható: I. Ferencz József ő felsége, Erzsébet magyar királyné ő felsége, Stefánia özevgy trónörökösén, I. Vilmos császár ő felsége, Bismarck hercz. Lajos bajor király, XIII. Leó pápa, Liszt Ferencz, egy a csatatéren elesett francia tiszt haldoklása.

A muzeum reggel 9 órától este 10 óráig van nyitva, Belépti díj nappal, valamint este fényes világításnál 15 kr. — Minden látogató emlékül egy értékes ajándékot kap.

Minthogy ezen tanulságos és tudományos kiállítás a legújabbat és megtekintésre méltót nyújt és nagy utazásom alatt bel és külföldön a legnagyobb megelégedésben részesültem, reményem, hogy a nagyérdemű közönséget itt is kielégíthetem.

308. (2—2)

SCHEER KÁROLY. muzeum-tulajdonos.



Vörös here,

nagyszemű, arankamentes,

10, 25, 50, kilós zsákokban államilag plombozva, 100 kilónként 76 frt.

5 kilós plombozott postaszák 4 frt

Bármely mennyiségben utánvétért kapható:

GRÓF TELEKI ARVÉD

drassói uradalmában, u. p. Szerdahely.

Óriás burgonya:

Richter-féle Imperator . . . 100 kg. 5 frt.

Paulsen-féle kék héjú . . . 5 kg. 1 frt.

Csemege-sajt Nonplusultra,

Netto 4 kiló postaláda 3 frt.

286. (9—x)

BRASSÓI

PORTLAND CZEMENT-GYÁR

BRASSO (Erdély.)

Ajánl legkitünőbb minőségű

portland cementet

bármely vasúti állomáshoz szállítva

nagyon olcsó áron.

251. (8—10)

Fenyőfa csapkaró

10,000 darab;

fenyőfa egyenes karó

3000 drb. kapható

REGIUS KÁROLY

fakereskedésében

Maros-Vásárhelyt.

318. (1—3)

MEGÉRKEZTEK!!!

tavaszi divatos Eső- és Seta-köpenyek.
Jaquettek, Cäppek, Pellerin Gallérok
minden színben és faconban

BÁNYAI SÁMUEL

NŐI FELÜLTŐ ÜZLETÉBE.

Midőn ezt mélyen tisztelt vevőimnek tudtára adom, bátor vagyok felkérni az eredeti modell-darabok megtekintésére, melyeket a legzsolidabb árák mellett szolgállok ki.

Üzletem megnagyobbítva és átalakítva a mai kor igényeinek, oly helyzetbe vagyok, hogy bármily tömeges látogatás után üzletem semminemű czikkbe hiányt nem szenved.

Nagy válaszék

a legújabb Gyermekek-felsőkből.

Midőn most, mint 30 év óta szem előtt tartottam üzletemnek egész Erdélyben ismeretes jó hírnevét, igyekezni fogok azt ezután is megtartani. Kérem a mélyen tisztelt vevőim eddigi szives pártfogását továbbra fõnntartani, miért köszönetet mondva, maradok

Tisztelettel

238. (8—10)

BÁNYAI SÁMUEL.

Nagy választék van divatos szövetekben a mérték utáni rendelésekre.

Végeladás április hó végéig!

A „NEMZETI SZÁLLODA” lebontása miatt az abban eddig fennállott

NŐI FELSŐ RUHA-RAKTÁRUNK teljes készlete

április hó végéig

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT VÉGELEDÁS UTJÁN

minden elfogadható áron eladatik.

313. (2—x)

RENDES SZIDOR ÉS TESTVÉRE.